

Hudba blahodárná i jako zajímavý exportní artikl

Hudba prostupuje našimi životy již od narození, často i v prenatálním stadiu. Podle Emmanuela Biganda, profesora kognitivní psychologie na Univerzitě v Burgundsku, je hudba životně důležitou potřebou. Pro správný vývoj dětského mozku je nezbytné, aby dítě vyrůstalo v klidném a mírumilovném prostředí. Miminko po svém narození hledá známky lidskosti a hudba v tomto směru napomáhá citové regulaci. Po narození jsou zvuky a hudba naším prvním komunikačním prostředkem. To vysvětluje, proč napříč všemi kontinenty a civilizacemi existují ukolébavky.

Je proto velice chybnou úvahou nahlížet na hudbu jako na povrchní koníček nebo tvrdit, že umělec má být chudý a strádat, aby vytvořil ta nejlepší díla. Hudba má blahodárné účinky, podle některých studií hraje důležitou roli při vývoji našeho mozku a má prakticky zásadní význam ve vývoji lidstva.

Hudba je samozřejmě i byznys. Je

přirozenou součástí showbyznysu. Každý máme talent na něco jiného, ale je zcela přirozené, že chceme svůj talent zúročit. Česká hudba byla vždy zajímavým vývozním artiklem, ať už se jednalo o díla Antonína Dvořáka, Bohuslava Martinů, Jaromíra Vejvody nebo například Karla Svobody či Juraje Filase. Investice do umělecké tvorby a rozvoje mladých talentů by měla být naprosto přirozeným a odpovědným chováním státu. Trvalé a systematické investice do kultury posílí konkurenceschopnost české tvorby v nelítostné globální konkurenci. V konečném výsledku z toho může těžit celá společnost, milovníci umění, ale i státní kasa.

Inspirací by nám mohly být země jako Švédsko nebo Finsko. Ve Finsku je hudební výuka volitelným předmětem ještě na střední škole. Učebna je vybavena různými hudebními nástroji, které mohou studenti libovolně používat, a v rámci výuky se učí interpretaci na soudobých písničkách z oblasti rockové a populární hudby. Švédští autoři jsou podepsáni pod celou řadou světových hitů, a to nejen v podání švédských kapel. Pro mnohé je jméno Max Martin (rodným jménem Martin Karl Sandberg) zcela neznámé. Ale tento nenápadný Švéd patří mezi největší hitmakery na světě a pro jeho skladby si jezdily hvězdy jako Backstreet Boys, Bon Jovi, Katy Perry, Pink, Maroon 5, Adele a mnoho dalších. Export hudby se Švédům dlouhodobě daří. Příjmy z autorské tvorby ze zahraničí tvoří zhruba 40 % celkových příjmů autorské organizace STIM, což je švédská obdoba OSA. Oproti tomu česká tvorba v zahraničí vygeneruje pouhých 7 %. Švédové dokonce při přepočtu na obyvatele a kupní sílu obyvatelstva v exportu hudby předčí i Velkou Británii!

Cesta vede přes systémové investice do vzdělání a zdravou prezentaci hudby v médiích. Na základních školách by se měla posílit výuka a především prestiž hudební výchovy. Ta by neměla být doplňkovým předmětem, kdy se často dohání zameškané hodiny z jiných předmětů. Je potřeba zavést moderní a aktivní metody výuky, třeba po vzoru Finska. Jde o aktivní zapojení žáků

a studentů, nikoli pasivní postávání 30 žáků okolo klavíru, na který hraje pan učitel, jak jsem zažil já ve svém dětství. Prostřednictvím společného aktivního muzicírování a zpěvu se nejen rozvíjí mozková činnost dětí, ale posiluje se i jejich vzájemná sounáležitost.

Neméně důležitá je prezentace hudby v médiích. A v této oblasti selhávají zejména ta veřejnoprávní média, ať už jde o Českou televizi, nebo Český rozhlas. Kulturní nabídka je omezená a prostor nové české tvorbě se prakticky nenabízí. Dokonce se s ohledem na ekonomickou situaci zvažují další škrtky, samozřejmě v kulturních rubrikách. A novou tvorbou nemyslím pouze tvorbu mladých umělců, ale i nové hudební projekty již zaběhnutých kapel. Do éteru Radiožurnálu se zpravidla z 10 odehraných písniček probouje sotva jedna česká. Jak je možné, že éterem Českého rozhlasu už 30 let zní pořád dokola dvě písničky z filmu Flashdance, jehož děj, troufám si tvrdit, si dnes pamatuje málokdo? Nebo skladba Desert Rose od Stinga, jako by tento skvělý autor a interpret za celou svoji úspěšnou kariéru nenapsal nebo nenazpíval nic jiného. Ano, pokud jste Sting, řeknete si „zaplaťpánbůh alespoň za tyto dary“.

Veřejnoprávní média si nemohou dovolit ten „luxus“ schovávat se za průzkumy popularity, zda tu či onu skladbu posluchači znají. Ona nemají kopírovat, nebo dokonce soutěžit o sledovanost či poslechnovost s komerčními vyslateli. Prostor mají dostat právě ti, které „zatím“ nikdo nezná. Jedině touto cestou se může vytvořit zdravý hudební ekosystém, prostřednictvím kterého se vrátí alespoň část finančních prostředků těm, kteří investovali své vlastní finanční prostředky, energii a talent do nové tvorby.

Ať nás provázejí blahodárné účinky hudby, ideálně v podobě více tónů nové české tvorby v mediálním prostoru.

Krásné léto vám přeje

Roman Střejček
předseda představenstva OSA